

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Liikenne- ja viestintävaliokunta
/ HE 186/2020 vp/

5.11.2020

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN lausunto; HE 186/2020 vp/ Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi henkilöautojen romutuspalkkiosta ja sähkökäyttöisten henkilöautojen hankintatuesta sekä henkilöautojen kaasu- tai etanolikäyttöisiksi muuntamisen tuesta annetun lain muuttamisesta

Liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriöltä (jatkossa *TEM*) lausuntoa koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi henkilöautojen romutuspalkkiosta ja sähkökäyttöisten henkilöautojen hankintatuesta sekä henkilöautojen kaasu- tai etanolikäyttöisiksi muuntamisen tuesta annetun lain muuttamisesta. Hallituksen esityksessä esitetään lisättäväksi kaasukäyttöisen kuorma-auton hankintatukea koskevat säännökset lakiin. Tukea myönnettäisiin uuden kaasukäyttöisen kuorma-auton ostoa tai leasingia varten vuosina 2020-2022.

TEM pitää hallituksen esityksen tavoitteita tärkeinä koskien liikenteen päästöjen vähentämistä, kaasun käytön edistämistä raskaassa liikenteessä ja kaasuntankkausinfrastruktuurin laajentumista. Tavoitteet tukevat osaltaan biokaasuoajoneuvohjelmassa asetettuihin tavoitteisiin pääsyä, joiden mukaan Suomessa otetaan käyttöön biokaasun tuotantopotentiaali sekä kehitetään elinvoimaisuutta ja edistetään ilmastotavoitteisiin pääsyä.

Suomeen on parhaillaan rakentumassa useita biokaasulaitoksia ja kaasujoneuvokannan kasvu on tällä hetkellä kriittisessä vaiheessa. TEM katsoo, jotta biometaanin käyttö lisääntyisi merkittävästi liikenteessä vuoteen 2030 mentäessä, käytön tulisi kasvaa raskaan tieliikenteen puolella. Päästövähennemän kannalta olisi tärkeää, että kasvava kaasun käyttö kohdistuisi erityisesti biometaanin käyttöön.

TEM kiinnittää huomiota siihen, että esityksessä on todettu, että todennäköisesti hankintatuki kohdistuisi sellaisille tuensaaajille, jotka olisivat hankkineet kaasukäyttöistä raskasta kalustoa myös ilman hankintatukea. Tällöin hankintatuen pääasiallinen vaikutus olisi hankintatuen saavien yri-

tysten kilpailukyvyn parantuminen verrattuna tilanteeseen, jossa hankintatukea ei ole saatavilla. TEM toteaa, että valtiontuella tulisi aina olla käynnistävä vaikutus ja sen tulisi muuttaa tuen saajien käyttäytymistä.

TEM toteaa, ettei tuen saamisen edellytykseksi ole asetettu biometaanin käyttöä ja siten tuen vaikuttavuus ympäristöön uhkaa jäädä vähäiseksi, sillä biopolttoaineiden jakeluvelvoite nousee asteittain 18 prosentista vuonna 2021 30 prosenttiin vuonna 2029. Käytännössä tämä tarkoittaa, ettei maakaasun käyttöä voida juurikaan pitää päästöjä vähentävän liikennepolttoaineena fossiilisen dieselin osuuden pienentyessä.

TEM yhtyy näkemykseen siitä, että hankintatuki olisi kuitenkin signaali kuljetusalalle valtion sitoutumisesta biokaasuohjelman, kansallisen ilmastostrategian sekä vähäpäästöisen liikenteen tiekartan tavoitteisiin, joka voi muuttaa kuljetusalan suhtautumista vaihtoehtoisilla käyttövoimilla toimivia raskaita ajoneuvoja kohtaan.

Lisäksi TEM pitää lähtökohtaisesti hyvänä, että raskaan kaluston siirtymistä vaihtoehtoihin käyttövoimiin edistetään. Edistämiskeinot vauhdittaisivat myös biometaanin käyttöä erityisesti raskaassa liikenteessä, edistisivät jakeluinfran kehittymistä tässä ja siten vaikuttaisivat positiivisesti myös tuleviin kalustohankintoihin.

Biometaanin lisääminen liikenteessä on tehokas ja nopea keino vähentää maaliikenteen päästöjä. Polttomootoriautoja voidaan konvertoida melko edullisesti kaasukäyttöisiksi ja uudet kaasukäyttöiset henkilöajoneuvot vastaavat hankintahinnaltaan bensaa käyttövoimanaan hyödyntäviä ajoneuvoja. Tulevaisuudessa biometaanin merkitys korostuu etenkin raskaassa liikenteessä, jossa vaihtoehtoja nykyisille fossiilisia polttoaineita hyödyntäville teknologioille on vielä vähän. Biometaania voitaisiin käyttää myös meriliikenteessä korvaamaan nesteytettyä maakaasua. Lisäksi on tärkeää huomioida, että hiilidioksidipäästöjen vähentämisen lisäksi biokaasun tuotannolla on monia muitakin ympäristö- ja kiertotaloushyötyjä ja siten on tärkeää, että biokaasulle on riittävä kysyntä. Biometaanin sisällyttäminen jakeluvelvoitteeseen tulee todennäköisesti parantamaan merkittävästi biometaanin arvoa liikennekäytössä, jonka seurauksena biometaanin liikennekäyttö jatkossakin tulee kasvamaan.